

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА
КАФЕДРА ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ В ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ»

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань - 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність – 071 «Облік і оподаткування»

Освітня програма – Облік і оподаткування

Кількість кредитів – 4 – 120 год., із них: аудиторних – 48 год., самостійної роботи студента – 72 год.

Форма навчання – денна, заочна.

Форма семестрового контролю – залік.

Рік підготовки – 4, семестр – 1

Компонент освітньої програми – вибіркова, фахова.

Дні занять – відповідно до розкладу.

Консультації – відповідно до графіку навчального процесу.

Мова викладання – українська.

Керівник курсу:

Прокопишин Оксана Степанівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування

Контактна інформація:

Адреса: вул. Володимира Великого, 1, м. Дубляни, Львівський район, Львівська область, 80381, каб. 426 e-mail: os378@ukr.net

Телефони: (робочий) (мобільний) +38 (032) 224-29-30, +380972271208

Анотація курсу. Роль та значення обліку у фермерських господарствах зумовлена, з одного боку, потребою в інформації про наявне у господарстві майно, стан фінансових та майнових зобов'язань, обсяги виробництва та реалізації продукції, доходи, витрати, фінансові результати, а з іншого боку – необхідністю обґрунтування суми податків до бюджету, складання і подання фінансової звітності. Основна проблема організації бухгалтерського обліку у фермерському господарстві полягає в тому, що загальна методологія обліку складена з урахуванням того, що самим обліком будуть займатися кваліфіковані спеціалісти. Основним фактором, який перешкоджає організації бухгалтерського обліку, є суперечливе облікове законодавство. Від раціональної організації бухгалтерського обліку в значній мірі залежить достовірність та своєчасність отримання облікової інформації, яка є основою прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Окремі елементи організації обліку (робочий план рахунків, форма бухгалтерського обліку, облікова політика підприємства, фінансова звітність) обираються самостійно фермерським господарством з варіантів, передбачених

відповідними нормативними документами. При цьому виникають питання щодо адекватності вибору цих елементів відповідно до реалій організації діяльності та економічного стану фермерського господарства. Навчальна дисципліна «Облік та оподаткування в фермерських господарствах» є вибірковою навчальною дисципліною, що належить до циклу професійної підготовки за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», яка викладається в 7 семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Підсумковий контроль – залік.

Мета курсу – поглиблення теоретичної та практичної підготовки студентів з таких питань як: організаційно-правові основи діяльності та обліку фермерських господарств; особливості побудови бухгалтерського обліку у фермерському господарстві за простою формою; особливості побудови бухгалтерського обліку у фермерському господарстві за спрощеною формою; взаємовідносини фермерського господарства з бюджетом; взаємовідносини фермерського господарства з фінансовими установами; звітність фермерських господарств.

Особлива увага приділяється розумінню Податкового кодексу України, підзаконних нормативних актів, національного законодавства з обліку та оподаткування, вивченню існуючих систем обліку та оподаткування в Україні.

Завдання курсу полягає у формуванні та вихованні у студентів якості облікового працівника, які б забезпечили виконання тих завдань, що стоять перед ними; навчанні майбутнього фахівця розуміти всю систему бухгалтерського обліку, готувати бухгалтерські дані, що необхідні для управління фінансово-господарською діяльністю малого підприємства; розвитку комплексу аналітичних, прогностичних, інноваційних і організаційно-комунікативних здібностей, необхідних майбутньому господарю-управлінцю.

Формат курсу – проведення лекцій і практичних занять та консультації для кращого розуміння тем, виконання СРС, проведення наукових досліджень та опублікування їх результатів (написання статей, тез конференцій, доповідей круглих столів і семінарів).

В процесі навчання студентів проводяться лекції. При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як виконання індивідуального завдання та дискусія. Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – практичних заняттях, тестах для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різної складності для розв'язування їх студентами на занятті.

Допускається проведення лекцій і практичних занять з використанням дистанційних методів навчання.

У результаті навчання здобувач **набуде компетентностей:**

Загальні:

ЗК 01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні

СК 03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення

СК 04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання

СК12. Здатність здійснювати обліково-контрольне й аналітичне забезпечення бізнес-процесів у цифровому економічному середовищі.

Програмні результати навчання:

ПР 02 Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

ПР 03 Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР 05 Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР 06 Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

Відпрацювання пропусків занять - студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал, за наведеними в силабусі літературними джерелами, виконує розв'язок завдань та надає викладачеві в час, відведений для консультацій.

Підсумкова модульна оцінка – є сумою оцінок, отриманих студентом за виконання практичних завдань, вирішення тестових завдань та написання контрольних робіт. Максимальна модульна оцінка становить 50 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни – є сумою підсумкових модульних оцінок.

Політика оцінювання – передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Академічна доброчесність - дотримання Положення про академічну доброчесність у ЛНАУ». Доступний за посиланням: <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Організаційно-правові основи діяльності та обліку фермерських господарств.

Тема 2. Особливості побудови та форми бухгалтерського обліку у фермерському господарстві.

Тема 3. Організація обліку за простою схемою.

Тема 4. Організація поточного обліку господарської діяльності за спрощеною системою.

Тема 5. Облік результатів господарювання фермера.

Тема 6. Облік справляння та сплати податків фермерськими господарствами.

Тема 7. Облік землі.

Тема 8. Звітність фермерського господарства.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин					
	Денна, II курс повна програма					
	Усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	
Рік підготовки IV Семестр I						
Тема 1. Організаційно-правові основи діяльності та облік фермерських господарств	15	2	4	-	-	9
Тема 2. Особливості побудови та форми бухгалтерського обліку у фермерському господарстві.	15	2	4	-	-	9
Тема 3. Організація обліку за простою схемою	15	2	4	-	-	9
Тема 4. Організація поточного обліку господарської діяльності	15	2	4	-	-	9
Тема 5. Облік результатів господарювання фермера.	15	2	4	-	-	9
Тема 6. Облік податків	15	2	4	-	-	9
Тема 7. Облік землі.	15	2	4	-	-	9
Тема 8. Звітність фермерського господарства	15	2	4	-	-	9
Разом	120	16	32	-	-	72
Індивідуальні завдання						
Усього годин	120	16	32	-	-	72

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА, ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова

1. Король Г.О., Труш Ю.Т., Акімова Т.В. Облік у фермерських господарствах: навч. посібник. Дніпро: НМетАУ., 2017. 139 с. URL: <https://nmetau.edu.ua/file/ofg-2017.pdf>
2. Коптева Г. М. Облік і звітність в оподаткуванні : навч. посіб. / Г. М. Коптева ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : підруч. НТУ «ХП», 2018. 493 с.
3. Облік і звітність в оподаткуванні : навч.-метод. посіб. / М.Ф. Огійчук, Л.О.Сколотій, І.В. Горковенко [та ін.]. / за ред. проф. М.Ф. Огійчука. Харків : ХНАУ, 2014. 268 с.
4. Пилипенко К. А., Ліпський Р.В. Облік у фермерських господарства: навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.]. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 368 с.
5. Садовська І., Бабіч І., Нагірська К. Організація обліку і оподаткування у фермерських господарствах в контексті професійного бухгалтерського судження. Облік і фінанси. 2019. № 4. С. 45-53. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2019_4_8.
6. Сідельникова Л. П., Чижова Т. В., Якуша Я. В. Оподаткування суб'єктів підприємництва : навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2013. 424 с.
7. Теорія оподаткування : навч. посіб. [Електронний ресурс] / А. А. Макурін ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2018. 75 с. URL: <http://nmu.org.ua> (дата звернення: 18.09.2018).
8. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підруч. / М. Ф. Огійчук, Л. О. Сколотій, М. І. Беленкова [та ін.] ; за ред. М.Ф. Огійчука. 7-ме вид., перероб. і допов. Київ : Алерта, 2016. 1040 с.
9. Хомутенко В. П., Луценко І. С., Хомутенко А. В. Адміністрування податків, зборів, платежів: навч. посіб. / за заг. ред. В.П. Хомутенко. Одеса : Атлант, 2015. 314 с.

Допоміжна

1. Взаємозв'язок бухгалтерського обліку та оподаткування прибутку підприємства: теорія, методологія, організація : монографія / Е. С. Гейер ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. Донецьк : Донбас, 2013. 533 с.
2. Жук Є. М. Стимулювання підприємницької діяльності на підставі удосконалення податкового регулювання [Електронний ресурс]. URL: <http://intkonf.org/> zhuk-em-stimulyuvannyapidpriemnitskoyi-diyalnosti-na-pidstavitudoskonalennya-podatkovogoregulyuvannya.
3. Міжнародна практика застосування спрощених (спеціальних) режимів оподаткування малого підприємництва та необхідність її адаптації й

застосування в Україні: матеріали аналітичного центру «Академія» [Електронний ресурс]. URL: <http://www.academia.org.ua>

4. Обліково-аналітичне забезпечення й оподаткування розвитку суб'єктів агробізнесу та сільських територій : кол. монографія / за заг. ред. Мармуль Л. О. Херсон : Айлант, 2019. 334 с.

5. Пилипенко К.А., Скрипак М. Інституційні основи порядку створення фермерських господарств України. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2021. № 1 (49). С. 56-64.

6. Червінська О. С., Паранчук С. В. Досвід окремих країн світу в оподаткуванні прибутку підприємств [Електронний ресурс]. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/7730/1/12.pdf>

7. Філіппова С. В., Ананська М. О. Вибір системи оподаткування та організація податкового обліку суб'єктами малого підприємництва – юридичними особами на засадах альтернативності : монографія / Одес. нац. політехн. ун-т; Ін-т бізнесу, економіки та інформ. Технологій; Каф. обліку, аналізу і аудиту. Одеса ; Донецьк : Ноулідж, Донец. від-ня, 2013. 120 с.

8. L. Antoshkina, M. Ihnatenko, A. Postol, Y. Hurbyk, K. Pylypenko. Improving the System Management of Farms and Agricultural Enterprises on the Basis of Controlling, Accounting and Information Frameworks *International Journal of Management*, 11(7), 2020, pp. 556 – 565. URL:<http://www.iaeme.com/IJM/issues.asp?JType=IJM&VType=11&IType=7>

Нормативно-правова

1. Бюджетний кодекс України / *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2010. № 50-51, ст.572 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>

2. Кримінальний кодекс України – Закон України від 05.04.2001 № 2341-III в редакції Закону від 07.03.02р. № 3111 / *Відомості Верховної Ради України*, 2001, N 25-26, ст.131). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>

3. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затверджене Наказом Мінфіну №73 від 07.02.2013 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=o2>].

4. Методичні рекомендації щодо застосування спеціалізованих форм первинних документів: Наказ Міністерства аграрної політики України від 27.09.2007 р. № 701. URL: <http://uazakon.com>.

5. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств / затверджені Наказом Міністерства аграрної політики України від 04.06.09 р. № 390. URL: <http://zakon.nau.ua>.

6. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ, МСФЗ для МСП, включаючи МСБО та тлумачення КТМФЗ, IASB; Список, Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012 р. (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.

7. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів: наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2006 р. № 1315, зі змінами і доповненнями від 02.06.2010 р. № 302. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MF10044.html.

8. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств / затверджені Наказом Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001 р. № 132. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2001. № 18. С. 20-42.

9. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

10. Перелік видів виплат, що здійснюються за рахунок коштів роботодавців, на які не нараховується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затверджений постановою КМУ від 22.12.2010 р. № 1170 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

11. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30 листопада 1999 р. № 291, із змінами і доповненнями від 25 вересня 2009 р. № 1125. URL: <http://search.ligazakon.ua>.

12. Податковий кодекс України від 01.01.2018 року № 2755-17. *Відомості Верховної Ради України*. URL : www.rada.gov.ua

13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» від 25.02.2000 № 39 (зі змінами та доповненнями від 23.07.2019 № 0161-00). URL: zakon1.rada.gov.ua.

14. Про адміністративні порушення: Кодекс України від 07.12.1984 р. № 8073-X, із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

15. Про господарські товариства: Закон України від від 19.09.1991 р. № 1576-VII [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

16. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV із змінами і доповненнями № 3332-від 12.05.2011 р. [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

17. Про затвердження Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних. Постанова КМУ від 29 грудня 2010 р. № 1246 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.

18. Про затвердження форми реєстру виданих та отриманих податкових накладних та порядку його ведення : Наказ Міністерства фінансів України від 22.09.2014 N 958, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10.10.2014 р. за № 1228/26005 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua>

19. Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку (форма № 1ДФ) та Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку : Наказ Міністерства доходів і зборів України від 21.01.2014р. № 49 [Електронний ресурс]. URL: <http://search.ligazakon.ua>

20. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

21. Про Митний тариф України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2371 в редакції Закону N 2829-VI (2829-17) від 21.12.2010 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

22. Про фермерське господарство: Закон України від 19.06.2003 р. № 973-IV [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

Інформаційні ресурси

Бібліотечно-інформаційні ресурси – книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

Адреси бібліотек

1. Бібліотека Інституту аграрної економіки НАН України – 01127, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 10;

2. Бібліотека Інституту регіональних досліджень НАН України – 70026, Львів, вул. Козельницька, 4;

3. Львівська наукова бібліотека імені В. Стефаника НАН України – м. Львів, вул. В. Стефаника, 2.

4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – м. Київ, Голосіївський район, Проспект Голосіївський, будинок 3.

Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет з переліком сайтів:

www.rada.gov.ua

www.dtk.com.ua

<http://moodle.lnup.edu.ua>